

Helsetjenester i apotek

*Samfunnsnyttig eller
kun profesjonskamp?*

Kjersti W. Garstad

Fagsjef

Boots Norge AS

31.10.13

Nyheter Debatt Blogger Leder Legeliv DM-Quiz DM-TV Jobbmarkedet DM Arena

Debatt

Oppdatert 24.06.13 Debatt

Helsetjenester i apotek redder liv

Apotekenes muligheter til å tilby lett tilgjengelige helsetjenester, bør ikke profesjonskamp mellom ulike aktører i helsevesenet.

19 Kommentarer • Skriv ut • Send

Irene Hope, forbundsleder i Farmasiforbundet

HELSETJENESTER i apotek er med på å redde liv. Eksempelvis finnes det flere tilfeller der pasienter har fått diagnosen fedlekkekraft hos legen etter fedlekkekanning på apoteket. Som autorisert helsepersonell i apotek er vi stolte av å bidra til å redde liv.

Vi som jobber som apoteketeknikere i apotek, er autorisert helsepersonell som har stor kompetanse på helse og legemidler. I vår hverdag opplever vi at en del helsetjenester har en naturlig plass i et apotek, for eksempel knyttet til astmamedisin og -utstyr, røykeslutt og diabetes.

Kritisk til helsetes

Medisinprofessor Siri Forsmo er betenkt over at apotek stadig oftere vil teste folk for ulike lidelser og sykdommer.

«

Samfunnet trenger ikke flere diagnostikere, det holder med legene.

Siri Forsmo, professor

helsetjenester, skriver Siri Forsmo i innledningen. Professorens bruker ordet «helsetjenester» når hun snakker om helse og sykdommer som ikke kan behandles med medisiner.

«

Professoren mener at apotekene bør fokusere på å tilby tjenester som er i samsvar med deres kompetanse og autorisasjon.

«

Professoren mener at apotekene bør fokusere på å tilby tjenester som er i samsvar med deres kompetanse og autorisasjon.

«

Professoren mener at apotekene bør fokusere på å tilby tjenester som er i samsvar med deres kompetanse og autorisasjon.

«

Professoren mener at apotekene bør fokusere på å tilby tjenester som er i samsvar med deres kompetanse og autorisasjon.

«

Professoren mener at apotekene bør fokusere på å tilby tjenester som er i samsvar med deres kompetanse og autorisasjon.

«

Professoren mener at apotekene bør fokusere på å tilby tjenester som er i samsvar med deres kompetanse og autorisasjon.

«

Professoren mener at apotekene bør fokusere på å tilby tjenester som er i samsvar med deres kompetanse og autorisasjon.

«

Professoren mener at apotekene bør fokusere på å tilby tjenester som er i samsvar med deres kompetanse og autorisasjon.

«

Professoren mener at apotekene bør fokusere på å tilby tjenester som er i samsvar med deres kompetanse og autorisasjon.

«

Professoren mener at apotekene bør fokusere på å tilby tjenester som er i samsvar med deres kompetanse og autorisasjon.

«

Professoren mener at apotekene bør fokusere på å tilby tjenester som er i samsvar med deres kompetanse og autorisasjon.

APOTEK MED: Torodd Høie (f.v.) og Siri Forsmo (f.v.) i et apotek i Oslo. Høie er leder i Farmasiforbundet og Forsmo er professor i samfunnsmedisin.

Relaterte artikler

06.06.13 Legemiddelfaglig praksis

06.06.13 Vil ikke oppgi

14.05.13 Ikke blåseser

13.05.13 Vil selge lege

08.06.13 Legemiddelfaglig praksis

23.04.13 Apotektopp

Når apotekene vil teste deg

Er apotekene, ved å tilby stadig flere tester og former for helsesjekk, i ferd med å viske ut skillet mellom det å selge medisiner og å stille diagnoser – et skille som har eksistert.

Kronikk

Siri Forsmo professor i samfunnsmedisin
Publisert: 30.mai. 2013 08:00 Oppdatert: 30.mai. 2013 09:24

94

Anbefal

0

+1

45

Tweet

0

Share

Hva har skjedd med apotekene i Norge? I det siste har de hatt stadige kampanjer og tilbud. Det handler ikke om billigsalg på piller og tabletter. Det er annonser og plakater der vi bes komme innom apoteket for en "sjekk", det være seg hjertesjekk, kolesterolsjekk, blodtrykksjekk, blodsukkersjekk, fedlekksjekk, eller den store sjekkedagen. Har apotekene begynt med helseundersøkelser og screening? Er farmasøyten blitt diagnostiker? Hva blir neste tilbud? Gentest på apoteket?

Et tydelig skille

Apotekloven definerer apotek som "et salgssted for legemidler til sluttbruker hvor det gis legemiddelfaglig veiledning". Det står ingenting om at apoteket skal bedrive diagnostikk. Tvert imot, det er flere særdeles gode grunner til hvorfor diagnostikk ikke skal være apotekerens arbeidsfelt.

annonse

6 utgaver
for kun
kr 229,-
Spar kr 185,-

BESTILL NÅ

Anbefal

94 personer anbefaler dette, dine venner anbefaler.

Mest lest meninger

Debatt

Ellen Karine Ous
fag- og kvalitetsdirektør, Apotek 1
Hanne Andresen
fagdirektør, Vitusapotek
Kjersti W. Garstad
fagsjef, Boots apoteker
Kristian Faksvåg
fagdirektør, Apotekforeningen

Helsesjekk på apotek.

Mange kunne blitt hjulpet hvis tegn til sykdom hadde blitt oppdaget tidligere.

Helsetjenester for folk flest

Folkesykdommer som diabetes, hjertesykdommer, KOLS og kreft er økende, og gir altfor mange nordmenn dårligere livskvalitet og forkortede liv. Dette har vært helseministeres store hodepine gjennom flere tiår. Den bakenforliggende årsaken er ofte det livet vi lever, men mange kunne blitt hjulpet hvis tegn til sykdom ble oppdaget tidligere. Forebygging og tidligere diagnostisering og behandling av sykdom er viktige grep i samhandlingsreformen.

Helsetjenester i apotek

- Økende andel eldre
  - Behovet for helsetjenester øker
  - Flere ønsker å ta ansvar for egen helse
  - Supplerende helsetjeneste
- I Boots er helsetjenester et satsningsområde både internasjonalt og i Norge

Kolesterolmåling og Føflekkskanning

Har bidratt til å sette helsetjenester på agenda

Hvorfor disse tjenestene?

- Hjerte-karsykdom er den hyppigste dødsårsaken i Norge
- Norge på verdenstoppen når det gjelder føflekkreft
- Folkehelseopplysning viktig

Kolesterolmåling

Kolesterolmåling

For hjertesunne råd og
måling av total kolesterol

- Som del av kampanje i 2011 og 2012
- Fast helsetjeneste i Boots høsten 2013
- Informasjon om Hjertesunne levevaner
- Måling av total kolesterol
- Tjenesten designet og faglig forankret hos fagpersoner via Nasjonalforeningen for folkehelsen.

Motargumenter:

- Galt av apotek å stille diagnose
- Skaper unødvendig bekymring
- Skaper merarbeid for legene

Kolesterolmåling- resultater

- Når «det brede lag av befolkningen» med folkehelseopplysning
- Siler ut de som trenger å oppsøke lege
  - Moderat forhøyet og alvorlig forhøyet
- 50 000 kunder under kampanjen
- >1000 betalende kunder første måned
- Bidrag til forskning
  - Apotek kan bidra med folkehelseopplysning
  - Informasjon om kolesterolnivået i Norge
  - Videreutvikle til kardiovaskulær risikotest?

Føflekkskanning

Føflekkskanning

For undersøkelse av
mistenkelige føflekker

- Start 2010 (8 apotek) nå nesten 100 apotek
- Benytter avansert teknologi (SiaScope)
- I samarbeid med hudleger i ScreenCancer
- Apotek tar bilde, hudlege analyserer

Motargumenter:

- Dette er en screening-tjeneste
- Galt av apotek å stille diagnose
- Kan ikke erstatte legebesøk
- Skaper unødvendig bekymring

Føflekkskanning i apotek redder liv - resultater

- 80% normale
  - 10% ufarlige solskader
  - 10% videre utredning
-
- 10 000 føflekker undersøkt
  - 150 talls tilfeller av hudkreft oppdaget
  - 50 av disse malignt melanom

Annonse for føflekkskanning

Vi gir deg 50 kr avslag på ditt skan.

Sjekker du føflekkene dine?

Å oppdage føflekkreft tidlig er viktig for å redde liv!

Norge er på verdenstoppen i forekomst av føflekkreft. I Boots apotek har vi hjulpet mange med vurdering av mistenkelige føflekker. Ved hjelp av vår nye tjeneste føflekk-skanning, har hudleger oppdagat mer enn 60 tilfeller av kreft.

Tjenesten i praksis

- ✓ I apoteket tas det bilder av føflekker du synes er mistenkelige. Vi benytter avansert bildeteknologi som ser dypt ned i huden.
- ✓ Tjenesten er rask, enkel og smertefri!
- ✓ Hudlegen analyserer bildene og du får svar innen to uker fra ScreenCancer.
- ✓ Pris for å skanne én føflekk er kr 350, ytterligere føflekker kr 150 per stykk.
- ✓ Drop-in tjeneste i mer enn 80 Boots apotek, se oversikt på boots.no
- ✓ Tjenesten leveres i samarbeid med ScreenCancer.

I Boots apotek har vi et gratis og nyttig hjelpemiddel du selv kan bruke for å identifisere mistenkelige føflekker.

Vær spesielt oppmerksom på føflekker som forandrer seg, vokser, endrer farge, blør eller klør og de som skiller seg vesentlig ut fra de andre. Med ABCDE-regelen kan du sjekke om du har mistenkelige føflekker og få dem undersøkt hos oss.

- Fantastisk respons fra kundene
- Aftenposten pris
- Beste annonse innen aktivitet og merkevarebygging

Dette tror vi på!

- Apotek er en god arena for folkehelseopplysning
- Tilbyr farmasøytene nye og spennende arbeidsoppgaver
- Apotek kan tilby lavterskel helsetjeneste
som supplement til eksisterende helsetjeneste
- Kundene ønsker helsetjenestene i apotek velkommen

Helsetjenester i apotek – Samfunnsnyttig eller kun profesjonskamp?

- Bra for kundens helse
- Bra for folkehelsa
- Samfunnsnyttig- ja!
- Profesjonskamp- nei!
- Tenk samhandling- nok jobb til alle!

**Enkle helsetjenester –
er med på å forme fremtidens apotek!**

Hvilken helsetjeneste er så den neste vi skal tilby i Boots?

Tarmkrefttest

Tarmkrefttest
For sjekk av risiko for tarmkreft

- I alle Boots apotek fra 1. november
- Leveres i samarbeid med ScreenCancer

Hvorfor?

- Sammen med hudkreft den av kreftformene som rammer flest nordmenn
- Viktig med tidlig diagnose

Vil du vite mer om denne tjenesten?

- Gå innom Boots standen

Tarmkrefttest

Hva er det?

Norge har en av verdens høyeste forekomster av tarmkreft. Tarmkreft er en sammensatte sykdom for kreft i endetarm og tyktarm, og rammer årlig rundt 3800 menn og kvinner i Norge.

Tarmkreft utvikler seg vanligvis over mange år og starter som en liten polyp i tarmen. Symptomer ved tarmkreft opptrer vanligvis først på et sent stadium. Ved å undersøke om det er blod i avføringen kan man få en indikasjon på mulig påbegynnende kreft. Dette kan behandles igangsettes tidlig, og sjansen for overlevelse øker betydelig.

Blod i avføringen kan ofte skyldes andre mer ufarlige tilstander (eks. hemoroider og rifter), så dersom testen du tar avdekker blod, må du gjennom ytterligere undersøkelser for å få riktig diagnose.

En mer omfattende testing for tarmkreft er å sjekke tarmen med et kamera (koloskopi/sigmoidoskopi). Dette er en mer omfattende undersøkelse, og derfor benyttes ofte en enkel avføringstest/tarmtest for eventuelt videre utredning.

Vilste du at?

• De fleste land i Europa har innført eller planlegger innføring av tarmscreening i tide med 80s arbeidsliv. Norske Helsedirektoratet startet i 2012 et pilotprosjekt for å avdekke om og hvordan en slik screening skal tilbys gjennom offentlig helsevesen i Norge. Over en 4 års periode tilbys 140 000 nordmenn i alderen 50-74 å teste seg for tarmkreft. (Mer om dette finner du på www.kreftregisteret.no).

I mellomtiden ønsker vi å gi deg mulighet til å sjekke dette selv gjennom tjenesten som vi tilbyr i samarbeid med ScreenCancer AS!

Boots apotek

Boots apotek